

Силабус дисципліни (курсу)

«Історія світових цивілізацій і релігій»

Ступінь освіти: магістр
Освітньо-професійна програма: Історія та археологія
Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність: В9 Історія та археологія

Посилання на курс у системі
дистанційного навчання:

<https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1450>

Семестр: 2 Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Розклад занять: <https://kpd.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

Керівник курсу

П.І.Б. Михайлик Артур Олександрович
науковий ступінь; кандидат історичних наук
вчене звання доцент

Контактна інформація: Тел. (097) 4452008
e-mail: Step.Rudanskiy@gmail.com

Опис дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів уявлення про світові цивілізації в їх фундаментальних вимірах (зародження і розвиток державності, права, соціальних структур, економічних систем, відповідних типів ментальності, нагромадження культурних цінностей). Теоретичні знання, отримані під час вивчення дисципліни, повинні сприяти формуванню чіткого уявлення про шляхи розвитку суспільства, його закономірності та відмінності, що дасть змогу не лише визначити негативні та позитивні тенденції цього процесу, але й усвідомити можливі шляхи виходу людства з сучасних світових криз.
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	1
Форма навчання	денна
Статус навчальної дисципліни	нормативна
Перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання	Іноземна мова за професійним спрямуванням, Сучасні технології пошуку і обробки інформації в історії та археології.

Формування програмних компетентностей та результатів навчання

Індекс матриці ОПП	Програмні компетентності та результати навчання
ЗК01.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02.	Здатність працювати автономно.
ЗК03.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК04.	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК05.	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК06.	Здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК07.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК08.	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
ЗК09.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
СК01.	Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію.
СК02.	Здатність здійснювати історичні й археологічні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук.
СК03.	Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології.
СК04.	Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки.
СК05.	Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері історії, археології та/або дотичні до них міждисциплінарні проєкти.
СК 06.	Здатність здійснювати експертний аналіз в предметній області.
СК 07.	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти, наукових установах.
СК08.	Здатність працювати в міжнародному контексті і реалізовувати спільні проєкти у сфері історії та/або археології з європейськими та євроатлантичними інституціями.
СК 09.	Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії та археології
СК 10.	Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики.
ПР01.	Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.
ПР03	Розробляти й реалізовувати історичні та міждисциплінарні проєкти з урахуванням сучасних методологічних підходів.

Структура курсу

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
10		14		36	Змістовий модуль 1. Історія світових цивілізацій	
2		4		6	Тема 1. Поняття цивілізації в історії, філософії і культурі.	Суспільство як об'єкт наукового аналізу. Цивілізація як конкретно-історичне буття культури. Право, громадянське суспільство культура як досягнення цивілізації. Гуманістична природа цивілізації.
2		2		6	Тема 2. Цивілізації Месопотамії і Стародавнього Єгипту: історичний огляд.	Шумерська цивілізація на її вплив на світову історію. Вавилон і Вавилонська цивілізація: історичний поступ. Давньоєгипетська цивілізація та її історичне значення.
2		2		6	Тема 3. Західна цивілізація.	Античний світ – основа Західної цивілізації. Західна цивілізація у Європі: особливості культурно-історичного процесу. Сучасна західна цивілізація.
2		2		6	Тема 4. Індійська цивілізація: історія і сучасність.	Природні умови і клімат Індостану. Етнічні й мовні характеристики Індії. Індська цивілізація та її вплив на світову історію. Релігія в духовному житті індійців. Індійська цивілізація і сучасна Індія.
2		2		6	Тема 5. Китайська цивілізація – від минулого до сучасного.	Цивілізація Стародавнього Китаю. Розвиток суспільно-політичної та філософсько-етичної думки в Стародавньому Китаї. Особливості модернізації та індустріалізації Китаю (XIX – XX ст.).
		2		6	Тема 6. Латиноамериканська цивілізація: історичний поступ.	Давні цивілізації Америки в доколумбову еру. Соціально-економічний та культурний розвиток піренейських держав в XV – XVI ст. Колонізація Латинської Америки: особливості і наслідки. Боротьба за незалежність в Латинській Америці. Деколонізація та її наслідки. Латиноамериканські країни в індустріальний період.
10		12		36	Змістовий модуль 2. Історія основних релігій світу	
2		2		8	Тема 7. Християнство і його вплив на світову історію.	Зародження християнства. Святе Письмо – основа християнства. Ісус Христос. Вплив християнства на Західну цивілізацію.
2		2		6	Тема 8. Ісламська цивілізація: історичний аналіз.	Сутність ісламу. Іслам та його вплив на світову історію. Розкол в ісламі. Головні напрями ісламу. Коран, походження, структура тексту. Сунна. Хадіси. Етика ісламу. Арабський халіфат. Суніти, шиїти, хариджити.
2		2		6	Тема 9. Індуїзм та його вплив на світову історію.	Релігія в духовному житті індійців. Ведизм. Джайнізм. Індуїзм. Махабхарата і Рамаєна. Община та варно-кастова система. Досягнення в царині математики, медицини, астрономії. Аюрведа.
		2		6	Тема 10. Суть та особливості буддизму.	Виникнення і поширення буддизму. Сіддгартха Гаутама. Чотири «святі істини» буддизму. Ламаїзм. Буддизм і західна цивілізація.
2		2		6	Тема 11. Релігійне вчення іудаїзму.	Іудаїзм – одна з найдавніших монотеїстичних релігій світу. Священні книги іудеїв: Тора, Невіім, Ктувім. Талмуд – кодекс правил поведінки. Напрямки іудаїзму. Хасидизм та його поява.
2		2		6	Тема 12. Постіндустріальна цивілізація. Місце України в цивілізаційному поступі.	Науково-технічна революція (НТР). Зміна соціальної структури суспільства: зростання міського населення. Зміна способу життя. Розширення сфер інформації та послуг. Негативні наслідки НТР. Суспільство споживання. Глобалізація і Україна.
20		26		74	Всього	

Політика освітнього процесу

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpdi.edu.ua/publiczna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-diyalnist-institutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»» Оцінювання знань відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».
Відвідування занять	Відвідування лекційних, практичних та семінарських занять з дисципліни є обов'язковим для всіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідує заборгованість під час консультацій. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».
Допуск до екзамену	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі студенти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали пропуски занять) допускаються до іспиту.
Підсумкова модульна оцінка	Результати модульного контролю оцінюються за 100-бальною шкалою та доводяться до відома студентів не пізніше трьох днів з часу його проведення із внесенням результатів у документи обліку успішності студентів. Студенти, які до початку сесії мають хоча б з одного модульного контролю (змістового модуля) менше 60 балів, не одержують підсумкову оцінку і не допускаються до екзамену рішенням навчального відділу як такі, що не виконали навчальної програми з дисципліни. Деталі, щодо підсумкового модульного контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу»
Екзаменаційна оцінка	Результати екзамену оцінюються за 100-бальною шкалою і включаються в підсумкову (рейтингову) оцінку з дисципліни з відповідним ваговим коефіцієнтом, як це передбачено у схемі оцінювання (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).
Підсумкова оцінка з дисципліни	Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як середня арифметична зважена з оцінок змістових модулів, включаючи екзаменаційну (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).

Верифікація результатів навчання

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності, яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)		
60-64	E (достатньо)	Задовільно	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним		

	курсом)		
--	---------	--	--

Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності студентів з вивчення дисципліни «Історія світових цивілізацій і релігій»:

Іспит:

Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2 Рейтингова (підсумкова) оцінка за змістовий модуль 2, враховуючи поточне опитування)				Іспит	Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів)
20 %				40 %				40 %	100 %
T1	T2	T3	T6	T7	T8	T9	T12		

Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (практичних, семінарських, лабораторних, враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
	працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання захисту навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів заочної форми навчання здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання іспиту здійснюється за 100-бальною системою.

Інформаційне забезпечення курсу:

Основна література	1. Газін В.П., Копилов С.А. Новітня історія країн Європи та Америки 1918–1945 рр. : підручник для вузів / 2-ге вид., доп., перероб. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2003 . 472 с. 2. Газін В.П., Копилов С.А. Новітня історія країн Європи та Америки (1945– 2002 роки) : навч. посіб. для студ. іст. спец. вищ. навч. закл. Київ : Либідь, 2004. 622 с. 3. Голловей Річард. Коротка історія релігії. Київ : Наш Формат, 2023. 256 с. 4. Дейвіс Н. Європа. Історія / 2-ге вид. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. 1463 с.
--------------------	---

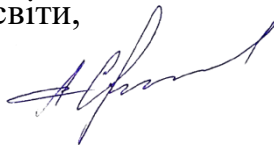
	5. Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки (1945–2002) : навчальний посібник. Вінниця : Фоліант, 2003. 560 с. 6. Крижанівський О.П. Історія Стародавнього Сходу : підручник / 2-ге вид., стереотип. Київ : Либідь, 2002. 592 с. 7. Лубський В.І. Історія релігій світу. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури. 2023. 852 с. 8. Павленко Ю.В. Історія світової цивілізації: соціокультурний 9. Тимофієнко В.І. Історія архітектури Стародавнього світу : підручник для вузів. Київ : Наук. думка, 2006. 512 с. 10. Фергюсон Н. Цивілізація. Як Захід став успішним / пер. з англ. В. Циба. Київ : Наш формат, 2018. 488 с.
Додаткова література	1. Балух В.О. Історія Стародавньої Греції : курс лекцій. Чернівці : Золоті литаври, 2001. 420 с. 2. Гаврюшенко О.А., Шейко В.М., Кравченко О.В. Історія світової культури : навч. посібник. Київ : Кондор, 2006. 404 с. 3. Енциклопедія Трипільської цивілізації : В 2-х т. Т. 1, Кн. 1 / гол ред. М.Ю. Відейко ; Міністерство культури і мистецтв України; Державне підприємство Книжкова палата України ім. Івана Федорова; Національна комісія України у справах ЮНЕСКО; Корпорація «Індустріальна спілка Донбасу»; ЗАТ «Петроїмпекс». Київ, 2004. 703 с. 4. Енциклопедія Трипільської цивілізації : В 2-х т. Т. 1, Кн. 2 / гол ред. М.Ю. Відейко ; Міністерство культури і мистецтв України; Державне підприємство Книжкова палата України ім. Івана Федорова; Національна комісія України у справах ЮНЕСКО; Корпорація «Індустріальна спілка Донбасу»; ЗАТ «Петроїмпекс». Київ, 2004. 320 с. 5. Енциклопедія Трипільської цивілізації : В 2-х т. Т. 2 / гол ред. М.Ю. Відейко ; Міністерство культури і мистецтв України; Державне підприємство Книжкова палата України ім. Івана Федорова; Національна комісія України у справах ЮНЕСКО; Корпорація «Індустріальна спілка Донбасу»; ЗАТ «Петроїмпекс». Київ, 2004. 655 с. 6. Космина В.Г. Проблеми методології цивілізаційного аналізу історичного процесу. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2011. 310 с. 7. Сингапурська історія. Мемуари Лі Куан Ю. Том 1 / пер. з англ. К. Сисоєва, Л. Савицька. Київ : Видавництво Олексія Капусти, 2012. 544 с. 8. Сингапурська історія: Із третього світу в перший: 1965–2000. Мемуари Лі Куан Ю. Том 2 / пер. з англ. К. Сисоєва. Київ : Видавництво Олексія Капусти, 2011. 684 с. 9. Яковюк І., Трагнюк Л., Меделяєв В. Азбука європейської інтеграції. Харків : «Апекс+», 2006. 168 с. 10. Ancient Greece: From the Mycenaean Palaces to the Age of Homer / edit by S. Deger-Jalkotzy, I.S. Lemos. Edinburgh : Edinburgh University Press, 2006. 695 p. 11. Backman R. Clifford. The Worlds of Medieval Europe. New York; Oxford : Oxford University Press, 2003. 462 p. 12. Crabtree J.P. Encyclopedia of Society and Culture in the Medieval World. New York : Infobase Publishing, 2008. 1280 p. 13. Endress G. Islam: An historical introduction. Edinburgh : Edinburgh University Press, 2002. 301 p. 14. Higham C. Encyclopedia of Ancient Asian Civilizations. New York : Facts On File, Inc., 2004. 440 p. 15. Holmes G. The Oxford Illustrated History of Medieval Europe. Oxford : Oxford University Press, 1988. 398 p. 16. Kemp B. Ancient Egypt: anatomy of a civilization. New York : Routledge Taylor&Francis Group, 2006. 222 p. 17. Loewe M., Shaughnessy E.L. The Cambridge History of Ancient China. Cambridge : Cambridge University Press, 1999. 1180 p.

Гарант освітньої програми

Анатолій СКРИПНИК

В.о. завідувача кафедри інклюзивної освіти,
реабілітації та гуманітарних наук

Анатолій СКРИПНИК